

شیوه تعامل با دیگر مذاهب و الزامات آن از دیدگاه قرآن (۲)

به گزارش روابط عمومی مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، سی و نهمین نشست از نشست‌های علمی پژوهشگاه مطالعات تقریبی با حضور و ارائه حجت‌الاسلام والمسلمین عبدالکریم بهجت‌پور ریاست محترم مؤسسه قرآنی «تمهید» در تکمیل موضوع «شیوه تعامل با دیگر مذاهب و الزامات آن از نگاه قرآن» در شنبه ۲۴ اردیبهشت ۱۴۰۱ با حضور ریاست محترم و پژوهشگران ارجمند پژوهشگاه به صورت حضوری (با رعایت پروتکل‌های بهداشتی) و نیز با حضور مجازی فعالین و علاقه‌مندان بحث وحدت و تقریب برگزار گردید.

حجت‌الاسلام والمسلمین عبدالکریم بهجت‌پور ریاست محترم مؤسسه قرآنی «تمهید» در تکمیل فرمایشات خود در جلسه پیشین فرمودند که شکل اسلامی در مکه پایه‌ریزی شد و در مدینه تحقق یافت، آخرین سوره مکی سوره حجر است که سوره پنجاه و چهارم است و در پایان این سوره امر شده که: **فَاَصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَاَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ.**

سوره‌های انعام تا مطففین در این اجاله مشاهده می‌شوند و ما به مهم‌ترین اشارات و توصیفات و تصریحات این سوره به بحق وحدت و اختلاف اشاره خواهیم نمود:

تَخْتَلِفُونَ (مائده ۴۸) و همچنین إِنَّ زَآءَ أَنْزَلْنَاهَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرَاكَ اللَّهُ وَلَا تَكُنْ لِلْخَائِضِينَ خَصِيمًا. (نساء، ۱۰۵) در برابر بد نباید بد بود در برابر خون نباید خون ریخت؛ و لا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ [ادْفَعُ بِاللَّيْهِ هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْتُكَ وَبَيْتَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ وَمَا يُلَاقِيهَا إِلَّا الَّذِينَ صَدَقُوا وَمَا يُلَاقِيهَا إِلَّا الَّذِينَ لَا ذُو حَظٍّ عَظِيمٍ (فصلت ۳۴ و ۳۵) صبورها از دشمنیها، دوستیهای گرم درست می‌کنند البته دانش عظیمی باید باشد تا چنین کاری صورت بگیرد، البته مواظب شیطان هم باید بود. در سیره ائمه هم اینگونه بوده و امام حسن مجتبی علیه السلام شامی معاند لعن کننده را جذب کرد.

ما دین توحیدی داریم از نوح، ابراهیم و موسی و عیسی وصیت به همه اینها تفرقه در دین الهی پیدا نکنید و در امر دین تفرقه نکنید. البته ما باید بین دو گروه تفکیک قائل شویم گروهی که ایجاد اختلاف می‌کنند و گروهی که تابع این افراد هستند. پولس دین مسیحیت را تحریف کرد و عزرا یهودیت را منحرف کرد کسانی که حتی یک لحظه ایمان نیاوردند و ۶۰ سال منع حدیث کردند و عشره مبشره شدند و همه صحابه را دارای عدالت حجت شمردند، در اسلام تحریف ایجاد کردند: شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ يَجْتَبِي إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ (شوری ۱۳) و نیز وَمَا تَفَرَّقُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ وَلَوْ لَا كَلِمَةُ سُبْحَانَكَ مِنْ رَبِّكَ إِلَيَّ أَجَلٌ مُسَمًّى لَفُضِرَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ أُورِثُوا الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيدِينَ (شوری ۱۴) و آنان که پس از گذشتگان وارث کتاب آسمانی شدند (مانند یهود و نصارا) در آن کتاب آسمانی سخت در شک و ریب بماندند؛ لذا باید بین وارثان کتاب و کسانی که بعد هستند باید فرق گذاشت.

استاد بهجت پور در بخش دیگری از ارائه خود کیفیت مواجهه با فرق دیگر و یا هر مخالف دیگر را از نگاه قرآن تبیین نمودند و گفتند:

باید زبان تعامل و گفتن حکمت را راه ارتباط قرار دهیم؛ ادْعُ إِلَيَّ سَبِيلَ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَ جَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَ هُوَ أَعْلَمُ

إِنَّ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۚ بِأَخْسِرُ لَكُمْ مِنَ الْكُفَّارِينَ ۚ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ

در این صورت یقه گیری نباید بکنیم بلکه باید با عفو و چشم پوشی و صفح
 برخورد نماییم: فَأَعْفُوا وَاصْفَحُوا حَتَّىٰ يَأْتِيَ اللَّيْلُ بِأَمْرِهِ ۚ إِنَّ
 اللَّيْلَ عَلاَمَةٌ لِّكُلِّ شَيْءٍ ۚ فَدَرِيرٌ ۱۰۹ بقره البته پاسخ به شبهات لازم است ولی درگیری
 به صلاح نیست تا وقتی که زمان آن فرا برسد. نقطه مشترک ما قرآن است پافشاری و تبلیغ آن و
 تکیه بر نقاط مشترک باید داشته باشیم، به دلیل آیات متعدد سوره بقره: وَقَالُوا
 كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارَىٰ تَهْتَدُوا ۚ قُلْ بَلَّغْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا
 ۚ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۱۳۵ قُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ
 إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ ۚ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
 وَاللَّسَّاطَ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ
 رَبِّهِمْ ۚ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ ۚ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ۱۳۶ فَإِنَّ
 آمَنُوا بِمِثْلِ مَا آمَنْتُمْ بِهِ فَقَدِ اهْتَدَوْا ۚ وَإِنْ تَوَلَّوْا
 فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ ۚ فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ ۚ وَهُوَ السَّمِيعُ
 الْعَلِيمُ ۱۳۷ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلَّغْ
 نَتَّبِعُ مَا أَلْفَيْنَا عَلَيْهِ آيَاتِنَا ۚ أَوَلَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا
 يَعْقِلُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ۱۷۰؛

در پایان مقرر گردید ادامه بحث استاد در جلسه ای دیگر ادامه یابد و یا مباحث ایشان در قالب دو
 مقاله به دفتر نشست علمی پژوهشگاه تحویل گردد.

